

Nieuwe evacuatieplannen in de Gelderse veiligheidsregio's

De drie Gelderse veiligheidsregio's werken gezamenlijk aan de verbetering van hun evacuatieplannen op het niveau van dijkringen. De regio's maken voor het invullen van de plannen gebruik van het nieuwe prototype Landelijke Evacuatie Module (LEM), een softwarepakket voor het plannen en oefenen van evacuaties, aangevuld met een verkeerscalculator.

Met de calculator berekenen ze in hoeveel tijd en met welke strategie alle inwoners van de dijkring veilig gebied kunnen bereiken. De acties en maatregelen die hiervoor genomen moeten worden, staan overzichtelijk in een planning. Ook wordt deze informatie gebundeld op losse gebruikersvriendelijke kaarten voor elke rol in een evacuatieproces. De volgende stap in het proces is het toetsen en aanscherpen van de evacuatieplannen door middel van werkessenties en simulaties. Vervolgens worden de plannen in oefeningen toegepast. De drie Gelderse regio's willen hierin graag samenwerken met de omliggende regio's en zoeken actief contact met het hele netwerk.

LEM

LEM is toepasbaar voor een grootschalige evacuatieplanning en -oefening van verschillende ramptypen, zoals een chemische explosie, gaswolk, natuurbrand of overstroming. Het is ontwikkeld in opdracht van Rijkswaterstaat. Bij de planvorming voor evacuatie van een dijkring bij dreigende overstroming hebben de Gelderse veiligheidsregio's LEM gebruikt. De Taskforce Management Overstromingen en het programma VIKING hebben dit project Evacuatieplannen Dijkringen Gelderland gefinancierd. Projectleider Aad Stout: 'een groot voordeel van dit gemeenschappelijk traject is dat beeldvorming, planvorming en oefening hand in hand gaan. De regio's ervaren het werken met LEM als een werkbaar iteratief proces.'

Fred van Haaren fungeert als trekker vanuit Veiligheidsregio Gelderland-Zuid binnen het projectteam. LEM creëert volgens hem eenheid in verschillende bestaande hulpmiddelen. 'Doordat er gelijktijdig meerdere soortgelijke projecten lopen, merk je wel een bepaalde terughoudendheid in de omringende regio's. Alsof er nog geen definitieve keuze is gemaakt voor wat voor model of systeem dan ook. Wij proberen LEM wat naar voren te schuiven om deze keuze vooraf te beïnvloeden. We zien namelijk direct de toegevoegde waarde van LEM bij het bepalen van de effecten van besluitvorming en evacuatie.'

Proces van planvorming

Stout: 'We zijn uiteraard begonnen met een inventarisatie van bestaande plannen. Ondanks behoorlijk verschil in detailniveau

en structuur konden we daar wel een eenduidig sjabloon uit samenstellen.' Voor de inventarisatie en het opstellen van het sjabloon heeft het projectteam ondersteuning gekregen en gebruik gemaakt van de expertise van onderzoek- en adviesbureau HKV Lijn In Water. 'Dit sjabloon per dijkring uitwerken is al pure winst! We kunnen nu zonder moeite bij elkaar aan de slag als er hulp nodig is.'

Voor het invullen van het sjabloon met feiten en concrete gegevens is door het projectteam nadrukkelijk contact gezocht met het gehele calamiteitenbestrijdingsnetwerk. Stout: 'De tijd, dat ieder op zijn "dijkring-eiland" zijn eigen plan maakte, is voorbij. We willen nu zeker weten dat de dijkringplannen aansluiten bij die van andere regio's, van Rijkswaterstaat en bij het Landelijk Operationeel Plan Evacuaties.'

Fred van Haaren: 'Tijdens het planvormingsproces voor evacuatie bij overstroming kijken we ook met een schuin oog naar de toepasbaarheid voor andere processen, bijvoorbeeld evacuatie bij natuurbranden. Verder houden we onze ogen en oren open voor de inpassing en toepassing van nieuwe ontwikkelingen.' De regio's willen naast de plannen verschillende handzame actiekaarten maken voor praktisch gebruik tijdens een evacuatie.

Van Haaren: 'Binnen de provincie was de samenwerking keurig en werkbaar opgezet. Buiten de provincie blijkt het moeilijker te zijn. Er staat formeel nog steeds weinig op papier en er zijn nog geen concrete bovenregionale convenanten. Dan is het lastig om op operationeel niveau afspraken te maken.' Er is nog behoorlijk wat inspanning nodig om de plannen compleet te maken. 'We zoeken afstemming met het bovenregionale en landelijk niveau, gericht op strategieën, inzet van mensen en middelen, concrete afspraken over verkeersregulering en opvang. In deze samenwerking willen we onze kennis en ervaring uitdragen; we zijn bereid om onze ervaringen te delen met andere veiligheidsregio's en fungeren met plezier als boegbeeld. We gaan door met het gebruik van LEM. Deze link met een sterke landelijke ontwikkeling maakt het ons straks ook gemakkelijker om de plannen te laten vaststellen en ze te onderhouden', aldus Aad Stout. ♦

Auteurs >> Hanneke Vreugdenhil (HKV), Fred van Haaren (Veiligheidsregio Gelderland-Zuid)